

MASİF MOBİLYA ÜRETİM TESİSİ

ÖN FİZİBİLİTE RAPORU

T.C. KUZEY ANADOLU KALKINMA AJANSI
NORTH ANATOLIAN DEVELOPMENT AGENCY

Bölgenin Pusulası, Özgün Fikirlerin Referans Noktası

Masif Mobilya Üretim Tesisi

Ön Fizibilite Raporu

WYG Türkiye

creative minds safe hands

Bu belge, Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı tarafından bastırılmıştır.

Belge No : 2016-RP-4/100
Revizyon No : -
Revizyon Tarihi : -
ISBN : 978-605-9635-06-6

1. Basım, HAZİRAN 2016
Editör(ler) : Aykut ONAT – Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı
Berkol ALEVLİ – Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı
Mustafa KOLAY – Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı

Tasarım : PINAR SALHA

Basım Yeri : Hürriyet Matbaası
5501 Sokak No: 6 Kat: 1 Tuna Mahallesi Çamdibi / İZMİR
www.hurriyetmatbaa.com
Tel: 0232 435 69 69 Faks: 0232 462 31 62

Matbaa Sertifika No : 17925

Basım Tarihi : 24 Haziran 2016

Bu belgenin her türlü yayın hakkı Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı'na aittir.

Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı'nın izni olmadan, eğitim ve tanıtım amaçlı da olsa hiçbir şekilde bu belgenin tümü veya bir kısmı yayınlanamaz ve çoğaltılamaz.

T.C. Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı
Cebrail Mah. Saray Sk. No: 1 37200 / KASTAMONU
Tel.: 0 (366) 212 58 52 Faks : 0 (366) 212 58 55
E-posta: bilgi@kuzka.gov.tr
www.kuzka.gov.tr

WYG Türkiye – MENA
Mustafa Kemal Mahallesi, MKM İş Merkezi, 2127
Sok. No: 42/7 06520 / ANKARA
Tel: +90 312 219 77 55
www.wyg.com.tr

İÇİNDEKİLER

TABLOLAR IV
GİRİŞ VE METODOLOJİ 1
1. PROJE ÖZETİ 2
1.1. Projenin Gerekçesi 2
1.2. Proje Hakkında Özet Bilgiler 2
1.2.1.Projenin Adı 2
1.2.2. Kuruluş Yeri: 2
1.2.3. Tesis Kurulu Kapasitesi 2
1.2.4. Toplam Yatırım Tutarı 2
1.2.5. Öngörülen Finansman Kaynakları 2
1.2.6. Yatırım Süresi ve Uygulama Planı: 2
1.2.7. Yatırımın Faydalı Ömrü: 2
1.2.8. Tam Kapasitede İşletme Gelir ve Giderleri 3
1.2.9. Kapasite Kullanım Oranları (KKO): 3
1.2.10. Tam Kapasitede İstihdam: 3
1.2.11. Değerlendirme Sonuç ve Önerileri: 3
2. ÜRÜNÜN TANIMI VE KULLANIM ALANLARI 4
3. EKONOMİK İNCELEME VE DEĞERLENDİRME 6
3.1. Sektörün Tanımı ve Yasal Çerçeve 6
3.1.1. Sektörün Tanımı 6
3.1.2. Yasal Çerçeve 7
3.1.3. Sektörle İlgili Uygulanan Teşvikler 7
3.2. Arz ve Talep Durumu 7
3.2.1. Kapasite ve Üretim Analizi 7
3.2.2. Talep Analizi 9
3.2.3. Sektörün Dış Ticaret Durumu 10
3.3. Pazar Analizi ve Pazarlama 12
3.3.1. Sektörün-Pazarın Yapısı ve Rekabet Koşulları 13
3.3.2. Sektördeki Eğilimler ve Yeni Gelişmeler 13
3.3.3. Pazarlama Stratejisi 14
3.3.4. Ürün Satış Fiyatları ve Koşulları 14
3.4. Tesis İçin Öngörülen Satış Miktarları 15
4. GİRDİ PİYASASI 16
4.1. Hammaddenin Tanımı 16
4.2. Girdi Piyasasının Değerlendirilmesi 16
4.3. Girdi Fiyatları 16
5. KURULUŞ YERİ 16
6. TEKNİK İNCELEME VE DEĞERLENDİRME 17
6.1. Mevcut Teknolojiler 18
6.2. Teknoloji Seçimi ve Üretim Yöntemi 19
6.3. Tesis Kurulu Kapasitesi ve Üretim Programı 21
6.4. Makine-Teçhizat Seçimi ve Spesifikasyonları 21
6.5. İnşaat İşleri 22

6.6. Yatırım Yönetimi ve İnsan Kaynakları 22
6.7. Toplam Yatırım Tutarı ve Uygulama Planı 22
6.7.1.Arsa Yatırımı 22
6.7.2. Etüd ve Proje Giderleri 22
6.7.3.İnşaat Harcamaları 22
6.7.4.Makine ve Teçhizat Giderleri: 22
6.7.5.Taşıma ve Sigorta Giderleri: 23
6.7.6.İthalat ve Gümrükleme Giderleri 23
6.7.7.Montaj Giderleri 24
6.7.8.Taşıt ve Demirbaş Giderleri 24
6.7.9.İşletmeye Alma Giderleri 24
6.7.10. Genel Giderler 24
6.7.11. Beklenebilecek Farklar 24
6.7.12. İşletme Sermayesi İhtiyacı 25
6.7.13. Yatırım Uygulama Planı 25
6.8. Tam Kapasitede İşletme Gelir 25
6.9. Tam Kapasitede İşletme Gideri 25
7. FİNANSAL DEĞERLENDİRME 27
8.SONUÇ VE DEĞERLENDİRME 28

TABLOLAR

Tablo 1: Mobilya Üretim DeğeriPRODTR 31.0 8
Tablo 2: Mobilya İmalatı Ortalama Kapasite Kullanım Oranları 8
Tablo 3: Dünya Mobilya İhracatı 11
Tablo 4: Dünya Mobilya İthalatı 11
Tablo 5: Yıllara Göre Kapasite Kullanım Oranları 15
Tablo 6: Makine Teçhizat Listesi 21
Tablo 7: Makine ve Teçhizat Harcamaları 23
Tablo 8: Yatırım Tutarı Tablosu 24
Tablo 9: Yatırım Uygulama Planı 25
Tablo 10: Tam Kapasitede İşletme Dönemi Giderleri Tablosu (TL) 27
Tablo 11: Finansman Tablosu (TL) 27

GİRİŞ VE METODOLOJİ

Gerekli öz kaynağa sahip ve ihtiyaç duyacağı ek kaynağı temin edebilecek yatırımcılar, kaynaklarını kuşkusuz riski düşük ve getirisi büyük yatırım alanlarında değerlendirmek isterler. Bu itibarla öngörülen sermaye yatırımı için karar verilmeden önce "ön fizibilite" çalışması yapılması mutlak zorunluluk arz etmektedir.

Ön fizibilite, bir yatırım fikrinin yatırımcının yatırım yapma kararının kesinleştirilmesinden önce proje ile ilgili olarak yapacağı her türlü ekonomik ve teknik çalışmaları kapsar. Ön fizibilite çalışmalarının yatırımcı tarafından olumlu bulunması neticesinde yatırımcı ayrıntılı bir çalışma olan fizibilite çalışmasına geçiş yapar.

Bu itibarla Çankırı ili için potansiyel arz edeceği düşünülen "Masif Mobilya Üretimi" ön fizibilite raporu, Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı (KUZKA) tarafından WYG Türkiye'ye hazırlatılmıştır.

Hazırlanan bu yayının içeriği KUZKA ve Bakanlığın görüşlerini yansıtmamakta olup, WYG Türkiye'nin saha ziyaretleri ve akademik araştırmaları ile hazırlanmıştır.

Bu çerçevede işbu ön fizibilite raporu, aşağıda verilen usul ve esaslar çerçevesinde hazırlanmıştır.

- Yapılan bu çalışmada arazinin ön fizibilite aşamasında belirsiz olması nedeniyle arsanın bedelsiz tahsis edileceği öngörülmüş olup yatırımcı ve arsa netleştiğinde detay fizibilite aşamasında dikkate alınacaktır.
- Öngörülen makine ve teçhizat fiyatları montaj dâhil anahtar teslimi olarak düşünülmüştür. Bu çerçevede taşıma-sigorta, ithalat-gümrükleme ve montaj giderleri öngörülmemiştir.
- Öngörülen girdi ve satış fiyatları; önceden yapılmış çalışmalar, tedarikçi ve/veya üretici firmalar ile yapılan görüşmeler çerçevesinde öngörülmüştür.
- Öngörülen kapasite kullanım oranları TCMB sektör bilanço verileri, yatırımın özellikleri çerçevesinde yapılmıştır.
- Gider unsurları ile ilgili öngörüler standart öngörüler olmayıp yatırımın sektörü ve bu sektördeki benzer çalışmalar ayrıca üreticilerle yapılan görüşmeler çerçevesinde yapılmıştır.

1. PROJE ÖZETİ

1.1. Projenin Gerekçesi

KUZKA; sorumluluk alanında bulunan Çankırı, Kastamonu ve Sinop'un mevcut yatırım potansiyelinin değerlendirilmesi amacıyla, bölge yatırımcılarının da görüşleri alınarak, 3 ile yönelik toplam 9 yatırım konusu için ön fizibilite raporlarının hazırlanmasına karar vermiştir. Projede belirlenen 9 fizibilite konusundan Kastamonu için öngörülen 3 yatırım konusundan biri olan"**Masif Mobilya** Üretimi"ne yönelik olarak bu ön fizibilite raporu hazırlanmıştır.

1.2. Proje Hakkında Özet Bilgiler

1.2.1.Projenin Adı: Masif Mobilya Üretimi Tesisi ön fizibilite raporu.

1.2.2. Kuruluş Yeri: Kastamonu Organize Sanayi Bölgesi.

1.2.3. Tesis Kurulu Kapasitesi

Tesis; yıllık6.000adet masif yemek masası, 6.000 adet masif konsol olmak üzere toplam 12.000 adet masif mobilya üretim kapasitesine sahiptir.

1.2.4. Toplam Yatırım Tutarı

Sabit Yatırım Tutarı	9.504.732 TL
İşletme Sermayesi Tutarı	1.810.500 TL
Toplam Finansman İhtiyacı	11.315.232 TL

1.2.5. Öngörülen Finansman Kaynakları

Öz Kaynak	5.657.616 TL	50%
Yabancı Kaynak (*)	5.657.616 TL	50%
Toplam Finansman	11.315.232 TL	100%

***(*):** Banka kredisi kullanılacaktır. Çünkü, 2012/3305 sayılı Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın 29.maddesi gereği, teşviklerden faydalanılması durumunda diğer Kamu kurum ve kuruluşların desteklerinden yararlanılamaz (İKAP Mali Desteği vb). Ancak yatırım sonrası işletme döneminde programların uygunluğuna göre hibe programlarından yararlanabilir.*

1.2.6. Yatırım Süresi ve Uygulama Planı: 1 yıl öngörülmüştür.

1.2.7. Yatırımın Faydalı Ömrü: Faydalı (ekonomik) ömür, yatırımın ekonomik değer olarak üretimde bulunabileceği süreyi, bir başka ifadeyle tesisin teknik olarak üretimde bulunabilme kapasitesine sahip olması durumunda bile üretilen ürünün piyasada ekonomik bir değer taşımayacağını ifade etmekte olup, projenin faydalı ömrü 15 yıl olarak öngörülmüştür.

1.2.8. Tam Kapasitede İşletme Gelir ve Giderleri

Yıllık İşletme Gelirleri	27.000.000 TL
Yıllık İşletme Giderleri	12.175.000 TL
Brüt Nakit Farkı	14.825.000 TL

(*): *Tesisin yaratacağı gelir, yıl bazında bölüm 1.2.9'da verilen kapasite kullanım oranlarına göre belirlenmiştir..*

1.2.9. Kapasite Kullanım Oranları (KKO): Yatırımın 2016 yılında başlamasını müteakip 1 yıl içerisinde tamamlanması öngörülmüştür. İlk üretim 2017 yılında başlayacaktır. Üretimin başlayacağı 2017 yılı ürünlerin pazarda kabul edilmesi için önemli bir yıl olacaktır. Üretim sonraki yıllarda kademeli olarak artış gösterecektir. Mevcut yatırım tutarıyla tam kapasite yılda toplam 12.000 adet masif mobilya üretimi yapılabilecektir. Pazardaki büyümeyle orantılı olarak yeni tesis için işletme alanı bulunmaktadır.

Bu itibarla ekonomik kapasite kullanım oranları belirlenirken temel olarak Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası verilerinden hareket edilmiştir.

YILLAR	TEKNİK K.K.O. (%)	EKONOMİK K.K.O. (%)
1.Yıl	70	50
2.Yıl	80	60
3.Yıl	90^{+}	70^{+}

1.2.10. Tam Kapasitede İstihdam: Yatırımın tam kapasite çalışması evresinde tesiste beyaz ve mavi yakalı olmak üzere 50 kişinin istihdam edileceği öngörülmüştür.

1.2.11. Değerlendirme Sonuç ve Önerileri:

Projenin sabit yatırım tutarı ve üretilecek ürüne olan talep dikkate alındığında ihtiyaç duyulan yabancı kaynağın (kredi, hibe vb.) sağlanmasında herhangi bir darboğaz yaşanması beklenmemektedir.

Kastamonu'da yapılacak yatırımla ilgili yapılan ön analizler neticesinde tesisin ekonomik, teknik ve mali açıdan yapılabilir nitelikte olacağı düşünülmektedir. Bu itibarla Kastamonu'da yapılacak **"Masif Yemek Masası ve Masif Konsol Üretimi Tesisi"** yatırımının yatırımcı beklentileri, bölgeye ve ülkeye katkısının detaylı olarak incelenebilmesi için ekonomik, teknik ve mali açıdan daha detaylı fizibilite çalışmasının yapılması öngörülmektedir.

2. ÜRÜNÜN TANIMI VE KULLANIM ALANLARI

Mobilya sektörünün çok geniş ürün yelpazesini kapsaması nedeniyle ön fizibilite raporunun konusunu "masif sehpa, masa, sandalye ve kitaplık "imalatı oluşturmaktadır.

Masif diye tabir edilen malzeme ahşap, ağaç malzemedir. Masif yani solid "katı" "saf" "yekpare" anlamlarına gelmektedir. Aslında masif demek saf ağaç demek, yani kaplama yapılmamış, kontrplak vs. olmayan bizzat gerçek ağaç demektir. Lamine edilmiş ya da kaplama ise aynı ağaçtan masif, yonga levha, mdf, kontrplak vb. malzemelerin üzerine, ağaç türünden ince bir plaka kaplama yapıştırılması işlemidir.

Masif mobilya üretimi; tamamen doğal, sağlam, dekoratif, sağlıklı, prestijli ve uzun ömürlüdür. Masif mobilya üretiminde pek çok ağaç kullanılabilmektedir. Kayın, meşe, akçaağaç, ladin, meşe masif mobilya üretiminde çok kullanılan ağaç türlerinden bazılarıdır. **Kastamonu bölgesi ise karaçam, meşe, sarıçam, kayın ve köknar yönünden zengin ağaç varlığına sahiptir. Üretimde kullanılacak masif panel; meşe, kayın veya köknar ağacı olacaktır.**

Masif mobilya üretimi tamamen doğal ahşap bir malzeme olması nedeniyle fiyatları diğer malzemelerden üretilenlere göre daha pahalıdır.

Mobilya imalatı sektörü, Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması Nace Rev. 2'ye[1] göre aşağıdaki gibi sınıflandırılmaktadır:

31.0 Mobilya imalatı

31.01 Büro ve mağaza mobilyaları imalatı

Bu sınıf çeşitli yer ve değişik amaçlara göre, her tip ve her tür maddeden (taş, beton veya seramik hariç) mobilya imalatını kapsamaktadır.

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- Bürolar, çalışma odaları, oteller, lokantalar ve halka açık kapalı alanlar için sandalye ve koltuk imalatı,
- Sinema, tiyatro ve benzerleri için sandalye ve koltuk imalatı,
- Dükkânlar için özel mobilya imalatı: tezgâhlar, vitrinler, raflar vb.
- büro mobilyası imalatı,
- Laboratuar sıraları, tabureleri ve diğer laboratuar oturakları, laboratuar Mobilyaları (Örneğin; dolaplar ve masalar) imalatı,
- Dini binalar, okullar, lokantalar için mobilya imalatı.
- Lokantalarda kullanılan dekoratif servis arabaları (tatlı servisinde kullanılan el arabaları, üzerinde yiyecek taşınan küçük el arabaları vb.).

[1] http://www3.tcmb.gov.tr/sektor/2015/Raporlar/NACE_REV2.pdf

31.02 Mutfak mobilyalarının imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- Mutfak mobilyalarının imalatı

31.03 Yatak imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- yatak imalatı:
  - yaylı veya dolgulu yataklar ya da içten destekleyici maddelerle yapılmış yataklar,
  - kaplanmamış sünger veya plastikten yataklar.
- yatak desteklerinin imalatı

31.09 Diğer mobilyaların imalatı

Bu sınıf aşağıdakileri kapsamaktadır;

- Kanepe, divan, çek yat ve koltuk takımlarının imalatı,
- Bahçe sandalyeleri, koltukları vb. imalatı,
- Yatak odaları, oturma odaları, bahçeler vb. için mobilya imalatı,
- Dikiş makineleri, televizyonlar vb. için dolap ve sehpa imalatı.
- Sandalye ve koltukların döşenmesi gibi tamamlayıcı işlerinin yapılması,
- Mobilyaların püskürtme, boyama, gomalak cilalama ve döşeme gibi tamamlayıcı

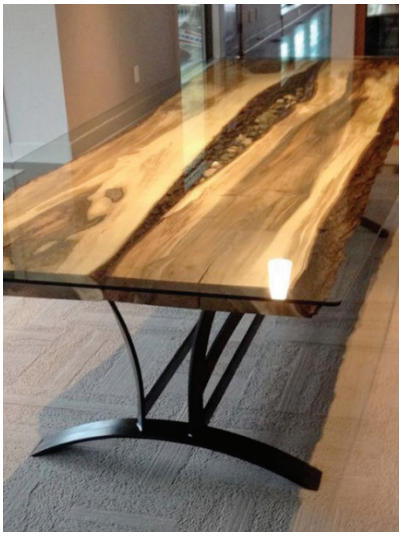
Türkiye'de masif mobilya kullanımı ve üretimi yıllar itibariyle istikrarlı bir şekilde artmaktadır. Yasin BİLGİN tarafından hazırlanan 2010 tarihli, "Türkiye'de Masif Panel Sektörünün Yapısal Durumu ve Ağaç İşleri Endüstrisindeki Kullanım Olanakları" Yüksek Lisans Tezinde de belirtildiği üzere masif mobilya üretiminde hammadde olarak masif ahşap ya da masif panel kullanıldığı belirtilmiştir.[2]

Söz konusu çalışmada Türkiye'deki masif panel sektörünün yapısal durumu ve gelişimiyle ilgili olarak;

- Ülkemizde 2000 yılına kadar masif panel üretimi yapan 3 firma mevcut iken bu sayının 2010 yılı itibariyle 30'a ulaştığının tespit edildiği ve üreticilerin genellikle Marmara Bölgesinde yoğunlaştığı (%44),
- Avrupa'daki üretimin giderek azalma eğiliminde olduğunun, 1990 da 40.000 m^3'lük, 1997 de 750.000 m^3'lük, 2000 de 650.000 m^3'lük üretim miktarı ile belirlendiği, masif panel üretiminin ülkemizde hızlı bir artış eğiliminde olduğu zira Türkiye'de 1990–2000 yılları arasında sadece 3 adet masif panel tesisinin kurulmuş olduğu, bu sayının 2000'den sonra hızla artarak 2010 yılında 30 âdete ulaştığı belirtilmiştir.

[2] https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Bu çerçevede yukarıda da bahsedildiği üzere mobilya üretimi ile ilgili sınıflandırma yapılırken ürün çeşidine göre sınıflandırma yapılmış olup, kullanılan malzeme türüne göre bir sınıflandırma yapılmamıştır. Ayrıca Türkiye ve Dünya'da üretilen mobilyalar içerisinde masif mobilyaların payı ile ilgili spesifik veri de bulunmamaktadır. Bu nedenle ağırlıklı olarak mobilya sektörüyle ilgili değerlendirmeler yapılacaktır.

3. EKONOMİK İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

3.1. Sektörün Tanımı ve Yasal Çerçeve

3.1.1. Sektörün Tanımı

Orman Ürünleri Sanayi; ormandan elde edilen odun hammaddesinin bükme, yarma, kesme, soyma, biçme, yongalama, liflendirme, yapıştırma, presleme, buharlama, kurutma, emprenye etme gibi mekanik işlemlerle bünyesini değiştirmeden veya kimyasal yöntemlerle değiştirmek suretiyle yarı mamul veya mamul üreten, ayrıca orman ağaç ve diğer bitkilerden elde edilen ürünleri işleyerek uygun diğer sanayi dallarına hammadde olarak kullanılabilen entegre nitelikte sanayidir.

Orman Ürünleri Sanayi, çeşitli amaçlarla çeşitli şekillerde sınıflandırılmaktadır. Sektörün en yaygın biçimde kullanılan sınıflandırılması üç grup altında yer almaktadır.

Birinci grupta odunu doğrudan doğruya kullanan sanayiler, birinci imalat sanayi grubu altında yer almaktadır. Birinci imalat sanayinde, elde edilen ürünler de üç ayrı grupta değerlendirilmektedir.

- Kereste sanayi
- Levha sanayi (Kaplama, Kontrplak, Kontratabla, Yonga Levha, Lif Levha)
- Kâğıt hamuru ve Kâğıt sanayi

İkinci grupta, birinci imalat sanayine dâhil bıçkı ve levha sanayi kollarından elde edilen mamul ve yarı mamul ürünleri hammadde olarak kullanan orman ürünleri sanayileridir. Bunlar arasında parke, doğrama, mobilya, karoser, prefabrik ev vb. bulunmaktadır.

Üçüncü grupta, müzik aletleri, ayakkabı kalıbı, ahşap oyuncak, silah dipçiği, ahşap torna

mamulleri gibi küçük imalat sanayi ile emprenye ve kalem sanayi yer almaktadır.

Masif mobilya imalatı, birçok mobilya üretiminde kullanılabilmesi nedeniyle oldukça geniş bir kullanım alanına sahiptir. Bu nedenle ön fizibilite raporunun konusu; masif sehpa, masa, sandalye ve kitaplık üretimi ile sınırlandırılmıştır.

3.1.2. Yasal Çerçeve

Mobilya imalatında üreticiyi doğrudan yasal olarak bağlayıcı bir prosedür bulunmamakta, Çevre Etki Değerlendirme Raporu istenmemektedir. Yasal şirket kurma prosedürleri uygulanmaktadır.

3.1.3. Sektörle İlgili Uygulanan Teşvikler

Sektör gerekli şartların bulunması kaydıyla, 20.06.2012 tarih ve 28329 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan (Karar Sayısı: 2012/3305) "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin Tebliğ'de[3] (Tebliğ No:2012/1) belirtilen teşvik uygulamalarından yararlanabilmektedir.

Bu kapsamda bölgesel teşvik uygulamaları çerçevesinde; KDV İstisnası, Gümrük Vergisi, Vergi İndirimi (yatırıma katkı oranı: OSB dışı %30 – indirim oranı %70; OSB içi %40 – indirim oranı %80), Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği (destek süresi OSB dışı 6 yıl – yatırıma katkı oranı %25; destek süresi OSB içi 7 yıl – yatırıma katkı oranı %35), Yatırım Yeri Tahsisi ve Faiz Desteği (TL 4 puan, döviz/dövize endeksli kredi 1 puan, azami destek tutarı 600.000 TL) gibi destek unsurlarından faydalanmak söz konusu olacaktır.

Diğer taraftan 2012/1 sayılı Tebliğin 5 inci maddesinin 1 inci fıkrasına göre; Teşvik Belgesi düzenlenebilmesi için Ekonomi Bakanlığı'na müracaat edilebileceği gibi genel teşvik uygulamaları kapsamında yer alan, sabit yatırım tutarı 10 milyon Türk Lirasını aşmayan yatırımlar için firmanın tercihine bağlı olarak Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı'na da müracaat edilebilir.

Bunun yanında Kuzey Anadolu Kalkınma Ajansı'nın İktisadi Mali Destek Programı (İKAP) kapsamında,masif mobilyaimalatının da içinde olduğu birçok sektörehibe şeklinde mali destekler de (2015 yılı için 75.000 TL ile 500.000 TL arasında, projenin toplam uygun maliyetinin %25'inden az ve %50'sinden fazla olamaz.) sağlanabilmektedir. Bununla ilgili her yıl çağrı yapılmaktadır.

KOSGEB KOBİ Proje Destek Programı kapsamında kira, personel, makine teçhizat ham madde ve malzeme alımına yönelik 150.000 TL'ye kadar destek sağlanmaktadır.

3.2. Arz ve Talep Durumu

3.2.1. Kapasite ve Üretim Analizi

Kent nüfusunun giderek artması, yükselen hayat standardı ve toplumun sosyo-ekonomik yapısındaki değişiklikler inşaat ve konut sektörünü de etkilemektedir. Dünyadaki yükselen yaşam standardının yanı sıra, artan tüketici bilinci ve ekolojik yaklaşımlar masif panelin mobilya ve ağaç işleri endüstrisindeki kullanım alanlarının hızla artmasında önemli bir etken olmuştur.

Ağaç işleme sanayi kapsamında çeşitli orman endüstri kolları bulunmaktadır. Bunların başında, kereste endüstrisi gelmektedir. Ülkemizde orman endüstrisinin en eski kolunu teşkil eden kereste sanayi, ilk fabrikasının kurulduğu 1892 yılından itibaren günümüze kadar önemli gelişmeler göstermiştir. Bunun dışında ağaç işleyen diğer sanayiler de (kaplama, kontrplak, parke, yonga

[3] http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/06/20120620-8.htm

levha ve hatta mobilya) günün değişen şartlarına bağlı olarak gelişme göstermiştir. Buna paralel olarak mobilya sektörü ile çok sıkı organik bağı olan yapı elemanı ve mobilya aksesuarı sanayi de aynı paralelde gelişme kaydetmiştir.

Masif mobilyadiğer malzemelerden üretilen mobilyalara göre daha sağlıklı ancak daha pahalıdır. Bu nedenler masif mobilya daha çok üst gelir grupları tarafından talep edilmektedir.

Türkiye İstatistik Kurumu (TUİK)verilerine göre aşağıda verilen mobilya grubunda; 2009 yılı itibariyle 2.825.923.667 TL tutarında üretim değeri elde edilmiştir. İnşaat sektöründeki büyümenin de etkisiyle 2013 yılında ise 7.646.540.569 TL tutarında üretim değeri elde edilmiştir.

Ürün Kodu	2009	2010	2011	2012	2013
31.01 Üretim Değeri (TL)	742.846.605	869.670.355	1.222.775.213	1.422.706.247	1.897.858.222
31.02 Üretim Değeri (TL)	252.016.867	343.768.849	471.002.887	695.476.872	620.771.905
31.03 Üretim Değeri (TL)	624.060.293	758.293.922	983.961.145	959.098.322	1.238.825.201
31.09 Üretim Değeri (TL)	1.206.999.902	1.571.925.806	2.354.822.496	2.946.225.990	3.889.085.241
Toplam (TL)	**2.825.923.667**	**2.330.219.728**	**5.032.561.741**	**6.023.507.431**	**7.646.540.569**

Kaynak:*TUİK(Sanayi Ürünleri Yıllık Üretim ve Satış İstatistikleri)*

Tablo 1: Mobilya Üretim DeğeriPRODTR 31.0[4]

Nace Rev. 2 sınıflandırmasına göre; "Mobilya İmalatı" sektörünün Kapasite Kullanım Oranı (KKO) ekonomik büyümenin yavaşladığı 2008 ve 2009 yılları hariç genel olarak %70-72 aralığında gerçekleşmiştir. 2007-2015itibariyle gerçekleşen KKO'ları aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Mobilya sektöründe işletmeler özellikle talep yetersizliği nedeniyle düşük kapasiteyle çalışmaktadırlar. Finansman yetersizliği, yeterli sayı ve nitelikte eleman bulamama, gerekli kalite ve miktarda hammadde ve malzeme yokluğu da kapasite düşüklüğünün diğer nedenleridir. Öte yandan gelir artışı, hızlı şehirleşme, hipermarket zincirlerinin gelişimi ve işletmelerin ihracata yönelmeleri kapasite kullanımını artıran faktörlerdir. Sektör ağırlıklı olarak iç piyasaya yönelik bir yapıda olduğundan iç talep daralması kapasite kullanımını olumsuz etkilemektedir. Dış talep yetersizliği ise ülkenin ihracat rakamlarını etkilemektedir. Kapasite kullanımının yükseltilebilmesi için iç pazardaki canlanmanın yanı sıra, dış pazarlarda markalaşmanın artırılması ve ihracatın sürdürülebilirliği önem arz etmektedir.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
KKO (%)	70,9	68,5	66,9	70,4	72,6	69,8	71,4	71,8	72,4

Kaynak:*TCMB*

Tablo 2: Mobilya İmalatı Ortalama Kapasite Kullanım Oranları

Orman endüstrisi Kastamonu sanayisinde lokomotif olmasına rağmen sahip olduğu potansiyele göre az sayıda büyük ölçekli firmaya, çok sayıda da küçük ve orta ölçekli tesislere sahiptir.

[4] http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1066

Bu firmalardan en önemlisi; Türkiye'nin en büyük ağaç bazlı panel üreticisi olan "Kastamonu Entegre Ağaç Sanayi ve Ticaret A.Ş." dir.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Sanayi Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan "Türkiye 81 İl Sanayi Durum Raporu – Ekim 2014"[5] verilerine göre Kastamonu'nun;

- İmalat sanayinde; ağaç ve ağaç ürünleri, gıda ürünleri, giyim eşyaları, **mobilya imalatı,** hizmet sektöründe; turizm hizmetleri (kış turizmi, deniz turizmi, cazibe köyleri, slow city, pan park ağları ve eko turizm), tarım ve hayvancılık sektöründe; büyükbaş hayvancılık ve Kastamonu iline özgü tarımsal ürünler (Taşköprü sarımsağı, Tosya pirinci, üryane eriği, siyez bulguru vb) ile ahşap el işçiliği, el oymacılığı, cami minber ve mihrap işçiliği ürünleri ilin ticari hayatında ön plana çıkan ürünler olarak olduğu,

- Kastamonu ilinde sanayi siciline kayıtlı sanayi işletmesi sayısının 243 olduğu,

- Kastamonu ilinde bulunan sanayi işletmelerinin sektörel dağılımına bakıldığında ise; %28 ağaç ve mantar ürünleri imalatının,%21 gıda ürünleri imalatının ve %12 diğer metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatının ilk sıralarda yer aldığı ve mobilya imalatının payının %3 olduğu belirtilerek mobilya üretimi potansiyelinin yüksek bir yatırım alanı olarak değerlendirilmesinin

uygun olacağı ifade edilmiştir.

3.2.2. Talep Analizi

Son yıllarda önemli ölçüde büyüyen mobilya sektöründe talep, Türkiye›deki yeni konut ve ofis üretimi,kişi başına düşen milli gelirin artması,sunulan kredi imkânları ve mobilya yenileme süresinin eskiye nazaran kısalmasıyla doğru oranda artmaktadır. Ayrıca gelişen estetik, zevkler, tercihler ve değişen yaşam koşulları da bu ürünlere olan talebi artırmaktadır. Diğer taraftan 10 yıl içinde Türkiye'deki kentsel dönüşüm projesi kapsamında çok sayıda yeni konut yapılacak olması da mobilya talebine olumlu katkı yapacaktır.

Üreticilerin, yeni konut inşaatları, mobilya yenileme, evlilikler ve ihracat - ithalat talepleri, ekonomik değerler, hammadde, üretim parkı, teknoloji gibi farklı etkenler doğrultusunda oluşan mobilya talebi karşısında üretim miktarlarını belirledikleri tahmin edilmektedir. Sektörde en yüksek talep oturma grubu mobilyaları, yemek odası ve ofis mobilyalarına gelmektedir. Ofis mobilyaları için ise talep büyük ölçüde işyeri açılmasına, ofis otomasyon sistemlerinin kullanımına ve doğal olarak istihdamın artmasına bağlıdır. Bu nedenle esnekliği yüksek tüketim malı olan mobilyaya talep ve üretim kapasite kullanım oranları ekonomik dalgalanmalara paralel olarak inişli çıkışlı bir seyir izleyebilmektedir.

Sektörün yüksek kapasite ile çalışamamasının ve dolayısıyla yeterli talep yaratamamasının nedenleri; organizasyonsal zafiyetler başta olmak üzere, tasarım ve markalaşma eksikleri, tanıtım eksikliği, kalifiye iş gücü, finansman, nitelikli yerli hammadde yetersizliği, aşırı küçük ve bilinçsiz aktörlerin olması ile çalışanlarla ilgili sorunlardır. Bu sorunların minimize edilmesi durumunda üretilecek ürünlerin gerek yurtiçinde ve gerekse ihracatında önemli potansiyel yaratılabileceği söylenebilir.

Daha öncede bahsedildiği üzere masif mobilya pazarı ve üretimi ile ilgili spesifik verilere ulaşma imkanı bulunmamaktadır. Ancak ahşap panel sektöründeki gelişime bakıldığında, masif mobilya sektörünün de bu durumdan önemli oranda yararlandığı söylenebilir.

[5] http://www.tarsusticaretborsasi.com/DOSYALAR/pdf/81%20IL%20SANAYI%20DURUM%20RAPORU.pdf

Ahşap ürünleri imalatı sektörü; Kastamonu İli'nde istihdam yaratma, yerel kaynakların değerlendirilmesi ve bölge ekonomisinde yaratılan katma değer açısından önde gelen sektörler arasında olup, mobilya sektörünün ihtiyaç duyduğu kalifiye eleman ihtiyacının karşılanmasına yardımcı olan Taş Mektep diye adlandırılan "Kastamonu Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi" de bu çerçevede önemli bir paydaştır.

Türkiye'de genel olarak mobilya üretimine baktığımızda Kastamonu, orman varlığı zenginliği nedeniyle hammadde temininin getirdiği yüksek avantaja rağmen üretim, satış ve ihracattan aldığı pay yetersizdir. Bunun başlıca nedenleri arasında;

- Güçlü sermaye yapısına sahip büyük işletmelerin olmaması, işletmelerin ağırlıklı olarak KOBİ düzeyindeki firmalardan oluşması ve dolayısıyla bu işletmelerde rekabetçiliğin düşük olması,
- Kurumsallaşamama,
- Talebin sürekliliğini sağlayamama, tanıtım ve pazarlama konusunda yetersizlik,
- Sektördeki trend ve gelişimleri izlememe ve değişimlere hazırlıksız yakalanma,
- Katma değeri daha yüksek olan nihai üretimden çok yarı mamul üretimine yoğunlaşması,
- Yenilik konusunda faaliyetlerin yetersizliği ve değişime olan ihtiyacın anlaşılamaması yer almaktadır.

Bu sorunların giderilmesi durumunda, hammadde temini ve dolayısıyla üretim maliyeti açısından önemli bir avantaja sahip olan Kastamonu bölgesinde üretilecek masif mobilya ürünlerine yüksek bir talep yaratılabilir.

3.2.3. Sektörün Dış Ticaret Durumu

Mobilya, dünyada belli başlı ekonomik sektörlerden biridir ve sektör hem ana unsurları hem de yardımcı ve yan unsurları ile birlikte yıllık ortalama 350-375 milyar $'lık bir değer yaratmaktadır. Mobilya gibi lojistik maliyeti yüksek bir ürün göz önünde bulundurulduğunda, bunun dikkate değer bir miktar olduğu rahatlıkla görülmektedir.

Dünya mobilya ihracatı yıllar itibariyle sürekli artış göstermiş olup 2010 yılında 132,0 milyar $ iken 2014 yılında 178,7 milyar $'a yükselmiştir. Dünya ihracatında en büyük pay %35,3 ile Çin Halk Cumhuriyeti'ne aittir. Çin'i %7,6 pay ile Almanya, %6,8 ile İtalya izlemektedir. Türkiye'nin Dünya mobilya ihracatından aldığı payda yıllar itibariyle önemli bir değişiklik olmamış %1 gibi oldukça düşük seviyede kalmıştır.

Ülkeler/(milyar USD)	2010	2011	2012	2013	2014
Dünya	132,0	149,1	159,8	169,6	178,7
Çin Halk Cumhuriyeti	39,3	45,2	56,7	60,1	60,6
Almanya	11,3	13,7	12,7	12,9	13,5
İtalya	10,7	11,6	10,9	11,6	11,9
Polonya	7,9	9,4	8,7	9,7	11,1
A.B.D	6,4	7,0	7,8	8,2	8,7
Meksika	4,4	4,9	6,0	6,7	7,7
Vietnam	3,0	3,2	3,7	5,5	6,1
Kanada	3,6	3,9	4,0	4,0	4,2
Çek Cumhuriyeti	2,4	2,8	2,6	3,1	3,6
Fransa	2,8	3,0	2,8	3,0	3,0
Türkiye	**1,4**	**1,7**	**1,9**	**2,2**	**2,4**
Diğer	39,0	42,6	41.9	43,3	45,9

Kaynak: *Trademap*

Tablo 3: Dünya Mobilya İhracatı[6]

Dünya mobilya ithalatı da yıllar itibariyle sürekli artış göstermiş olup 2014 yılında toplam ithalat 167,9milyar USD seviyelerine kadar ulaşmıştır. Dünya ithalatında en büyük pay %31 ile ABD'ye aittir. ABD'yi %9,4 pay ile Almanya, %5,4 pay ile İngiltere ve %5'lik pay ile Fransa izlemektedir. Türkiye'nin Dünya mobilya ithalatındaki payı ise 2014 itibariyle %0,06 olarak gerçekleşmiştir.

Ülkeler/(milyar USD)	2010	2011	2012	2013	2014
Dünya	131,1	145,1	147,7	155,0	167,9
A.B.D	31,7	33,1	36,5	38,8	52,3
Almanya	12,6	14,5	13,4	14,0	15,8
İngiltere	8,0	8,1	7,5	7,9	9,0
Fransa	8,5	9,1	8,6	7,5	8,4
Japonya	5,6	6,3	7,0	6,9	7,1
Türkiye	**0,74**	**0,94**	**0,82**	**0,97**	**1,0**
DİĞER	80,5	90,3	89,9	94,3	91,7

Kaynak:*Trademap*

Tablo 4: Dünya Mobilya İthalatı[7]

[6] www.trademap.org
[7] www.trademap.org

3.3. Pazar Analizi ve Pazarlama

Sektör ağırlıklı olarak KOBİ'lerden oluştuğu için tanıtım, pazarlama gibi konular firma içerisinde mevcut imkânlarla/elemanlarca yürütülmeye çalışılmakta ve dış piyasalarda yetersiz kalınmasına sebep olmaktadır. Bilgi çağında en önemli faktör bilgi ve iletişim ile oluşturulan tanıtımdır. İç ve dış pazarlara ulaşımı belirleyen ana unsur tanıtım faaliyetleri, kalite ve satış sonrası destek ağının yeterli olmasıdır. Ulusal tanıtım reklam harcamaları ile sağlanırken, uluslararası tanıtım yurt dışı fuarlara katılımla olmaktadır.

Mobilya üreticileri genel olarak aracı pazarlama şirketleri veya diğer aracı kurumlar üzerinden ürünlerini tüketicilere ulaştırmaktadır. Türk mobilya sektörü, bazı markaları ile uluslararası pazarda başarı için gerekli şartları sağlamış olup, ihracat rakamlarını her yıl artırmaya devam etmektedir. Sektörün hazırladığı fuarlar pazar etkinliğine, pazarlamaya ve tanıtıma doğrudan etki etmektedir. İç piyasada ise Türkiye'nin nüfus artışı, zenginleşmenin getirdiği mobilya değiştirme süresinin kısalması, kentleşme nedeniyle artan mobilya ihtiyacı iç pazarı sürekli hareketli ve canlı tutmaktadır. Ancak, bu durum, sektör genelinde geçerli değildir. Pazar bilgisi, tüketicinin marka algısı, mobilya değiştirme sıklığı ve daha birçok konuda müşteri deneyimi, davranışı ve sesini almayı sağlayan kanallar etkili bir şekilde kullanılamamaktadır. Bu durum, hem sektörün gelişimi açısından hem de tüketici haklarının korunması, tüketici memnuniyeti ve haksız rekabeti önlemek açısından oldukça önemlidir.

Zira hizmet alt yapısı olan ve ürünlerine garanti veren firmaların malzeme seçerken ortaya koydukları hassasiyetle diğerlerinin ortaya koyduğu tavır oldukça farklıdır. Satış sonrası hizmet desteğini etkili şekilde sağlamak adına gerekli bilgi ve hizmet alt yapısının oluşturulamaması sektörde firma faaliyetlerinin sürdürülebilirliği konusunda şüphe uyandırmaktadır.

Diğer taraftan pazarlamada büyük önem taşıyan marka oluşumunu etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Ancak, sektörün başarısını ve gelişimini etkileyen yukarıda ifade edilen faktörler, sektörde marka oluşumuna da etki etmektedir.

Marka ve markalaşma çok boyutlu stratejik düşünme ve planlamayı işletmelerin rekabet gücünde en önemli faktörlerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Mobilya firmalarının marka ve ürünlerini olgunlaştırıp, dünya standartlarına uygun, kaliteli, özgün tasarımlı ve rekabetçi fiyatlara sahip Türk Mobilyası Kimliği'nin oluşturmaları sektörün uluslararası boyutta rekabetini etkileyecek önemli bir unsurdur (TOBB – Türkiye Mobilya Ürünleri Meclisi Sektör Raporu 2013)[8].

Kastamonu ilinde sanayi siciline kayıtlı sanayi işletme sayısı 243 olup, 2013 itibariyle mobilya imalatının payı toplam imalat içerisindeki payı %3'tür. Bölgede lokomotif sektör orman endüstrisi olmakla beraber üretim, ağırlıklı olarak yarı mamul üzerinedir. Yarı mamul üretiminde Avrupa'da sayılı firmaları arasına giren iki adet önemli kuruluş olmasına, inşaatı devam eden ve 2017 yılında üretime başlaması planlanan Kastamonu Organize Sanayi Bölgesi'ndeki "Masif Panel Fabrikası"nın devreye girecek olmasına rağmen, Kastamonu'dan alınan yarı mamulü endüstriyel ürüne çevirerek nihai ürün üreten Kayseri vb. iller çok daha fazla istihdam ile markalaşmış ürün ve yüksek katma değer sağlamaktadırlar.

Sektörün ağırlıklı olarak küçük işletmelerden oluşması nedeniyle mevcut imkânlarla yürütülmeye çalışılan pazarlama ve tanıtım faaliyetleri yetersiz kalmaktadır. Bu itibarla firma tarafından üretilecek ürünlerin pazarlanmasında öncelikle; sağlıklı bir satış organizasyonunun oluşturulması, yurtiçi ve yurtdışı fuarlara katılımın sağlanması, fason üretimin yanında markalaşma yönünde de çalışmalara ağırlık verilmesi ve özgün ürünlerin tasarımına ağırlık verilmesi planlanmaktadır.

[8] http://www.tobb.org.tr/Documents/yayinlar/2014/mobilya_sektor_raporu_tr_int.pdf

Böylelikle hammadde bakımından zengin olan İlin daha yüksek katma değer ve istihdam yaratması imkânı yaratılacaktır. Bu açıdan masif mobilya üretimi iyi bir alternatif olabilir.

Ürünün satılması, şirketlerin gelişimi, gücü ve rekabeti için oldukça önemlidir. Bu çerçevede mobilya sanayinin ihtiyaç duyduğu hammadde temini konusunda önemli bir avantaja sahip olan Kastamonu, gerek KUZKA'nın sağlayacağı destekler ve gerekse diğer teşvik mekanizmalarıyla sektörde önemli bir potansiyel yakalayabilir.

3.3.1. Sektörün-Pazarın Yapısı ve Rekabet Koşulları

Mobilya pazarında;

- Düşük fiyatlı ürünler tercih eden,
- Kalite ve satış sonrası hizmetler nedeniyle markalı ürünleri tercih eden,
- Farklı tasarımlı, pahalı, ithal ürünleri tercih eden

üç farklı tüketici grubu bulunmaktadır.

Her farklı tüketici grubu için hangi tercihlere uygun üretim ve satış yapılacağının belirlenmesi ve bu çerçevede her grup için farklı stratejiler uygulanması büyük önem arz etmektedir.

İlk gruba yönelik üretim yapacak firmalar maliyet düşürme stratejisi izleyip, tasarım, mağazalaşma, konsept geliştirme gibi faaliyetleri ikinci planda bırakmaktadır. Maliyetleri azaltacağından, mümkün olduğunca az aracı kullanarak ürünü tüketiciye ulaştırmak da tercih edilen bir yöntemdir. Kaliteli üretim de müşteri tercihini etkilediğinden dikkate alınmaktadır.

Orta gelir sınıfındaki tüketicilerin çoğunlukta olduğu ikinci gruba hitap edecek firmalar açısından bayilikler yoluyla müşteriye ulaşmak, kalite, standartlar, garanti, satış sonrası hizmetler ve tanıtım faaliyetleri, önem verilen hususlar olmaktadır.

Üçüncü gruptaki tüketicilerin tercihlerine hitap etmek içinse kaliteli, yenilikçi malzemeler kullanılarak özgün tasarım geliştirmek, tüketicilerin tercihlerini anlamak için onlarla beraber çalışmak gibi uygulamalar ve çevresel duyarlılıklar önemlidir.

Masif mobilya pazarı ağırlıklı olarak üçüncü yani farklı tasarımlı, pahalı ve ithal ürünleri tercih eden tüketici grubuna hitap etmektedir. Bu nedenle sektörde rekabet edebilmek için güçlü sermaye yapısına sahip olmak, markalaşma yönünde strateji geliştirmek, kalite ve tasarıma öncelik vermek büyük önem arz etmektedir. Üretilecek masif ürünler için hedef kitle üçüncü grupta yer alan tüketiciler olup, öncelikle kendi markasıyla perakende satış hedeflenecektir. Piyasada tanınırlığın artması ve istenilen satış hedeflerinin gerçekleştirilmesiyle birlikte yaratılacak yeni kapasiteyle birlikte uzun vadede bayileşme yoluna da gidilebilecektir.

3.3.2. Sektördeki Eğilimler ve Yeni Gelişmeler

Son yıllarda hızlı bir şekilde büyüyen mobilya sektöründe talep, Türkiye›deki yeni konut üretimi, sunulan kredi imkânları ve mobilya yenileme süresinin eskiye nazaran kısalmasıyla doğru oranda artmaktadır. Ayrıca gelişen estetik, zevkler, tercihler ve değişen yaşam koşulları da bu ürünlere olan talebi artırmaktadır.

Bunun yanı sıra eskiyince ya da modası geçince rahatlıkla değiştirilen bir ürün halini almıştır. Bu durum genel olarak tüm mobilya çeşitlerinde sürekli yeniliklere gitmeye zorlamaktadır. Ar-

Ge çalışmaları ile yeni malzemelerin geliştirilmesi, farklı tasarımlarla mobilya üzerinde farklı özellikler katılmaya çalışılmaktadır.

3.3.3. Pazarlama Stratejisi

Mobilya piyasası birbirinden ürün standartları, müşteri grupları, üretim teknolojileri, satış ve pazarlama politikaları tamamen farklı olan, çok sayıda firmadan oluşan heterojen bir görünüme sahiptir. Her üretici firma sermaye gücüne bağlı olarak, bu faktörlerde farklılaştırmaya gidip, rekabet şartlarını da kendisi açısından avantajlı hale getirebilmektedir.

Üretilecek masif mobilya için ağırlıklı olarak üçüncü yani farklı tasarımlı, pahalı ve ithal ürünleri tercih eden tüketici grubuna hitap edileceği dikkate alındığında; üretilecek ürünlerin rakip üreticilere göre daha uygun fiyatlandırılması, kalite ve tasarım olarak daha uygun, teknolojik açıdan farklı ve daha üstün özelliklerinin oluşturulması pazardan pay alınabilmesi için çok önemlidir.

Kastamonu, Ankara ve İstanbul'a oldukça yakın bölgededir. Havaalanı bulunmaktadır. Ayrıca ihracat için İnebolu Limanı'nın mevcudiyeti satış ve pazarlama açısından önemli bir avantaj sağlamaktadır. Bu itibarla hedef pazar öncelikli olarak ulaşım maliyetleri ve alım gücü göz önünde bulundurularak Batı Karadeniz, Marmara ve İç Anadolu Bölgesi olmalıdır.

Ürünün tanıtılmasında arama motorlarında arandığında bulunabilen, hedef tüketiciler hitap eden bir web sitesi önemli bir avantaj getirecektir. Ayrıca yurt içinde düzenlenen mobilya fuarlarına iştirak edilmesi, ürünlerin tanıtımı ve pazarlanması açısından faydalı olacaktır.

Firma öncelikli olarak yurtiçinde çalışacaktır. Uzun vadede ise ihracat hedefleri de olacak olup bu çerçevede tanıtım, markalaşma ve pazarlama ile ilgili temel hedefleri aşağıdaki şekilde olacaktır:

- Kaliteli Türk mobilya kimliği ile pazarda yer edinilmesi yönünde çalışmalar yapılacak,
- Yabancı firmalara karşı fason üretim yerine kendi ürününün, yaratılacak markayla pazarlanması sağlanacak,
- Uzun vadede yabancı pazarlara girilmeye çalışıldığında, diğer Türk markalarıyla rekabet etmek yerine işbirliği imkânlarının araştırılması sağlanacak,
- Yan sanayi ile sürekli irtibat halinde olunması sağlanacak,
- Dağıtım kanalları dünya standartları seviyesine getirilmesi yününde çabalara girilecek,
- Öncelikli olarak gelir seviyesi yüksek pazar ve bölgelere yönelik strateji hedeflenecektir.

3.3.4. Ürün Satış Fiyatları ve Koşulları

Yatırım kapsamı olarak masif mobilya üretimi baz alınmıştır. Piyasanın durumuna ve talep edilen ürünlere göre seçilen makine-teçhizatın özelliği gereği diğer ürünlerin de aynı üretim hattı imal edilmesi mümkün olabilecektir.

Yapılan piyasa araştırmasına göre; baz alınan masif ürünlerin KDV hariç satış fiyatları aşağıdaki şekilde öngörülmüştür.

Ürün Adı	Üretim Miktarı (Adet/Yıl)(*)	Satış Fiyatı (TL/Adet)
Masif Yemek Masası	6.000	2.000 TL
Masif Konsol	6.000	2.500TL

***(*):** Üretim miktarı, makine tam kapasitesine göre belirlenmiştir.*

3.4. Tesis İçin Öngörülen Satış Miktarları

Kastamonu'da yapılması uygun görülen yatırım konusu masif mobilya üretim tesislerinde; tam kapasitede 6.000 adet yemek masası ve 6.000 adet masif konsol olmak üzere toplam 12.000 adet üretim ve satış olacağı öngörülmüştür.

Belirlenen kapasiteler üzerinden yapılan değerlendirme sonucunda; sektörde nüfus, yeni konut inşaatları ve gelir artışı mobilya talebi hareketliliğini etkileyen en önemli unsurlardır.

Mobilya talebi büyük ölçüde yeni konut inşaatlarına ve gelir artışına paralel bir seyir izlemektedir. Talep esnekliği yüksek bir tüketim ürünü olan mobilyaya olan talep ve kapasite kullanım oranları ekonomik dalgalanmalara paralel olarak inişli çıkışlı bir seyir göstermektedir. Mobilya sektöründe kapasite kullanım oranları işletmelere göre değişmekte olup, küçük ölçeklilerde %40, orta ölçeklilerde %55, büyük ölçeklilerde ise %80 olduğu tahmin edilmektedir. Mobilya sektöründe son dört yılda ağırlıklı kapasite kullanım oranı %69,8 olmuştur (Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Mobilya Sektörü Raporu, 2013/2).

Bu itibarla ön fizibilite raporu kapsamında öngörülen yatırımın orta/büyük ölçekli firma olacağı göz önünde bulundurulduğunda ve geçmiş KKO'lar dikkate alındığında tesisin yıllar itibariyle aşağıdaki ekonomik KKO'ları ile çalışacağı öngörülmüştür.

YILLAR	TEKNİK K.K.O. (%)	EKONOMİK K.K.O. (%)
1.Yıl	70	50
2.Yıl	80	60
3.Yıl	90+	70+

Tablo 5: Yıllara Göre Kapasite Kullanım Oranları

4. GİRDİ PİYASASI

4.1. Hammaddenin Tanımı

Masif mobilya üretimi için piyasada en çok talep edilen 18 mm X 2.100 mm X 2.800 mm ölçülerdeki masif panel kullanılacaktır.

Masif panel üretiminde kullanılan ağaç, Kastamonu bölgesinde zengin olan meşe, kayın veya köknar olacaktır. Hammaddenin, Kastamonu bölgesinden temin edilmesi öngörülmüştür.

4.2. Girdi Piyasasının Değerlendirilmesi

Kastamonu ilinde sanayide lokomotif sektör orman endüstrisidir. Bölge; zengin orman varlığı ve çok sayıda yan sanayi tesisinin varlığı ile masif mutfak üretiminin temel girdisi olan masif ahşap ve/veya masif panel ve diğer malzemelerin temini konusunda önemli avantajlara sahiptir. Özellikle de 2017 yılında faaliyete geçmesi beklenen Kastamonu Organize Sanayi Bölgesi'nde inşaatı devam eden "Masif Panel" üretim tesislerinin devreye girecek olması da dikkate alındığında, hammadde temini konusunda herhangi darboğaz yaşanması beklenmemektedir.

4.3. Girdi Fiyatları

Hammadde olarak masif panel kullanılacaktır. Yardımcı madde olarak da; menteşe, kulp, plastik kenarlık, tutkal, muhtelif vidalar vb kullanılacaktır.

Girdiler öncelikle bölgeden, ihtiyaç olması durumunda yurtiçinde farklı bölgelerden, ürün bazında aşağıdaki fiyatlarla temin edilecektir.

Masif panel (hammadde) : 140 TL/m^2

Konsol için yardımcı madde tutarı : 30 TL\adet

Masa için yardımcı madde tutarı : 20 TL\adet

5. KURULUŞ YERİ

Kastamonu ilinde 4 adet sicil alınmış Organize Sanayi Bölgesi (OSB) bulunmaktadır. Bunlardan Kastamonu OSB 2005 yılında tamamlanmış olup, 30 adet sanayi parselinin tamamı tahsis

edilmiştir. Tahsis edilen parsellerin; 13 adedi üretim, 8 adedi inşaat, 9 adedi proje aşamasındadır. Ancak yeni parsellerin üretilmesi ve bazı mevcut tahsislerin iptal edilerek yeni tahsisler verilmesi mümkündür. Ayrıca inşaatı devam eden ve 2017 yılında üretime başlaması planlanan "Masif Panel" üretim tesislerinin Kastamonu OSB'de devreye girecek olması da masif mobilya üretimi için hammadde temininde girdi, nakliye vb. önemli avantajlar sağlayacaktır. Bu itibarla masif mobilya üretim tesislerinin Kastamonu OSB'de gerçekleştirileceği öngörülmüştür.

6. TEKNİK İNCELEME VE DEĞERLENDİRME[9]

Bu ön fizibilitede Masif Panelden Mobilya üretimi planlanmıştır. Tesiste üretilmesi planlanan masif panel mobilya türleri şunlardır:

- 6-8 kişilik Masif Yemek Masası (90 cm X 200 cm X 75 cm)
- Masif Konsol (160 cm X 40 cm X 74 cm)
- Tesiste, istenilmesi durumunda diğer masif mobilyaların üretilmesi de mümkündür.
- **6-8 kişilik Masif Yemek Masası:** Piyasada 8 kişilik yemek masası ölçüleri 6-8 kişilik

ve 8-10 kişilik olarak iki farklı kategoriye ayrılmış durumdadır. Dikdörtgen 8 kişilik masa ölçüsü standart olarak 90×200'dür. Bu 6-8 kişilik masa için geçerlidir.

[9] *Yapılan bu çalışmada teknik detaylar oluşturulurken sektörle ilgili web araştırmaları yapılmış, mevcut yatırımlar incelenmiş toparlanan bilgiler eşliğinde çalışma tamamlanmıştır. Makine–teçhizat tespitinde ise Moda Life Mobilya firması ile görüşmeler yapılmıştır.*

- **Masif Konsol:** Yemek masasına uygun olacak şekilde sürgülü kapaklı ve içi raflı olarak tasarlanmıştır.Ölçüleri (160 cm X 40 cm X 74 cm)'dir.

Tesiste üretilmesi planlanan modüler mobilyanın ana hammaddesi masif paneldir.

Ahşabın kusursuz bölümleri seçilerek rutubet oranı ideal ölçü olan %8-12 elde edilinceye kadar fırınlarda kurutulur. Renk ve desen uyumu içinde, önce Boydan Parmak Geçme (Finger Joint) yöntemi ile birbirlerine eklenen ahşap elementler daha sonra yan yana tutkallanır ve preslenir. Zımparalanarak ambalajlanan doğal ahşap paneller **"Masif Panel"** adını alırlar. Ahşabın en sağlam bölümlerinin seçilmesi, liflerin farklı yönlerde olması ve üretimde kullanılan tutkalın özelliği sayesinde doğallığını bozmadan ahşaba olağanüstü bir direnç kazandırılmaktadır. Tüm üretimlere uyumlu desenlerindeki çeşitlilikle, üretim ve kalite değerleriyle huzur verici seçkin mekânların mobilya ve iç dekorasyonuna kusursuz bir etki kazandıran masif paneller[10];

- Makinelerde kolaylıkla işlenebilmesi,
- Uzun ömürlü bir malzeme olması,
- Uniform kalınlık ile çok farklı boyut ve tip seçenekleri,
- Yatırım maliyetinin diğer levha ürünlerine göre düşük olması,
- Yüzey kaplama ve üst yüzey işlemleri için yüksek yüzey stabilitesi ve uygunluk,
- Kenar işlemlerinde ki üstünlükleri(kaplama, bantlama, masifleme vb. gibi işlemlere gerek duyulmaması,
- Demonte mobilya üretiminde diğer levha ürünlerine göre daha avantajlı olması

nedeniyle bu ön fizibilitede hammadde olarak seçilmiştir.

6.1. Mevcut Teknolojiler

Uluslararası kalite ve rekabeti yakalamak için mobilya sektöründe, en önemli faktörlerden biri teknolojidir.

Teknoloji, insanların doğada bulunan maddeleri kendi yararına dönüştürebilmek ve yeni maddeler bulmak için kullandıkları farklı yöntemleri de içine alan tekniklerin bütünüdür.

Ağaç, tarih öncesi çağlardan ve eski uygarlıklardan başlayarak 18.asrın sonlarına gelene kadar, sadece el aletleriyle işlenerek şekillendirildi. Uzun çağlar boyunca ağaç işlemede kullanılan araçlar ve uygulama yöntemleri çok az değişmiştir.

Ağaç işleri makinelerinin yapım ve gelişmesinde liderlik 20.asrın başlarından sonra İngiltere'den Amerika'ya geçti. Köşeli delik delme, zımpara ve otomatik torna makineleri burada geliştirildi.

Bundan sonra makinelerin gövde yapılarında, güç iletim düzenlerinde, sevk ve bağlama sistemlerinde, kesici ve yataklarda emniyet, hız, otomasyon gibi özellikler gittikçe geliştirilerek günümüze kadar gelindi.

Bugün de, çağdaş teknolojinin ihtiyaçlarına paralel olarak, daha mükemmel ve verimli makine sistemlerinin geliştirilmesi sürdürülmektedir.

[10] http://www.ayancikkereste.com.tr/masifpanel.html

Günümüz modern teknolojisinde bilgisayarların makineye uygulanmasıyla, önceden verilmiş bir programa uygun olarak makine kendi kendini ayarlayabilmekte, hesaplama ve karar verme gibi teorik görevleri de yüklenmektedir.

Son yıllarda mobilya sektöründe robot kullanımı başlamıştır. Kesintisiz güç kaynağı ile beslenen "Antropomorfik" robotlar insansız olarak 24 saat aralıksız çalışabilmektedir.

Ayrıca otomatik yüklemeli CNC tezgâhlarda yüksek hassasiyette malzemeler kesilebilmekte ve tek komutla kavalye, menteşe, sıralı raf deliği ve diğer montaj delikleri açılabilmektedir.

6.2. Teknoloji Seçimi ve Üretim Yöntemi

Teknoloji Seçimi:

Türkiye'de mobilya, **fabrikasyon** ve **atölye tipi** olmak üzere iki şekilde üretilmektedir.

Atölye tipi küçük mobilya üretim tesislerinde genellikle basit yapılı temel işlem makineleri kullanılmaktadır.

Fabrikasyon tipi mobilya üretim tesislerinde ise seri üretime yönelik modern ve tam otomatik makineler kullanılmaktadır.

Mobilya ve mefruşat sanayi rekabete dayalı üretim yapmaktadır. Büyük ölçekli işletmelerin üretimdeki esnekliğinin güçlülüğü nedeniyle batı ülkelerinde **orta ölçekli işletmeler tercih edilmektedir.**

Kent nüfusunun giderek artması, toplumun sosyo-ekonomik yapısındaki değişiklikler konut sektörünü de etkilemekte ve giderek küçülen mekânlara uygun daha esnek ve fonksiyonel **modüler masif mobilya** üretimini gerekli kılmaktadır.

Mobilya üretiminde **ileri teknoloji** kullanmak ürünün sürekliliğini ve standardizasyonunu sağlar.

Fabrikasyon tipi mobilya üretim tesisinde makineler üretime göre seçilmeli ve konfigüre edilmelidir.

Bu projede daha çok atölyede yapılan masif mobilyaların fabrikasyon ortamında daha seri üretilmesi hedeflenmiştir.

Üretim Tekniği:

Ahşap mobilya üretiminde her şey plakalar halinde gelen masif levhaların kesilmesi ile başlar. Masif levhalar planlama bölümünden bilgisayar ortamında ana kesim makinesine aktarılan bilgiler doğrultusunda kesim yapılır. Kesim (ebatlama) Makinesi; otomatik yüklemeli, günlük 25 metreküp kapasiteli ve CNC kontrollü, 1/10 mm hassasiyette kesim yapabilen makinedir. Kesilen malzemeler bir sonraki işlem merkezine gitmek üzere taşıma hatlarına istiflenir.

Daha sonra levhalar net ebatlama ve kenar temizlik işlemleri için çift taraflı hatlara sevk edilir.

Net ölçülendirme ve gönyeleme **işleri** Dopel'de tamamlanan masif levhalara zımparalama ve istenilen renkte boyama işlemi uygulanır. Bu işlemler Kalibre Zımpara ve Boya Hattında gerçekleştirilir.

Masif levhalar delik işlemleri ve freze işlemleri için bilgisayar kontrollü CNC işlem merkezine gönderilir.

CNC işlem merkezindeki işleri tamamlanan malzemeler son kontrolleri yapılmak ve aksesuar montajı için iç montaj bölümüne getirilir. Son kalite kontrolü yapılan ürünler paketlenmek üzere sevk bölümüne gönderilir.

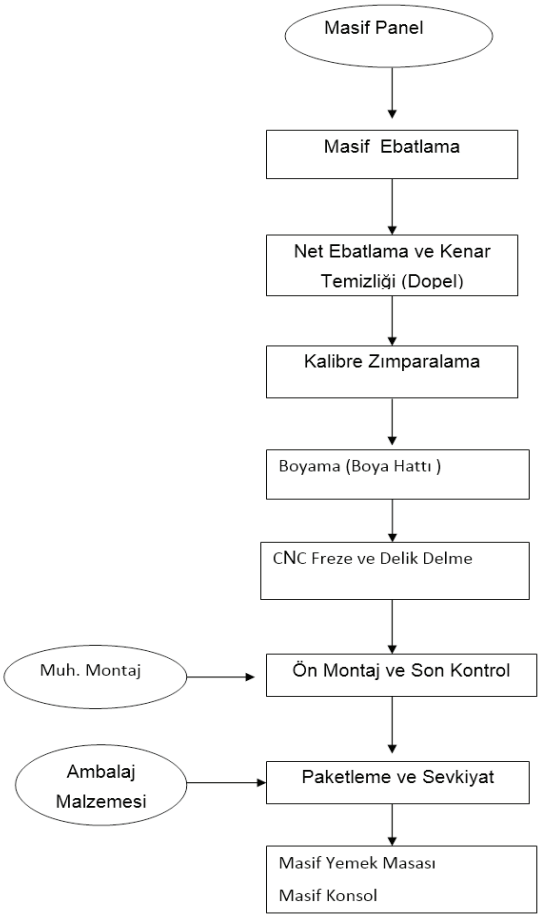
Net ölçülendirme ve gönyeleme **işleri tamamlanan** masif levhalar kenar bant yapıştırma işlemi uygulanır. Bu işlem süratle çalışan CNC kontrollü Çift Taraflı Kenar Bant Yapıştırma Makine' sinde gerçekleştirilir.

Kenar bant işlemleri tamamlanan levhalar delik işlemleri için hat delik makinesine ve freze işlemleri için bilgisayar kontrollü CNC işlem merkezine gönderilir.

CNC kontrollü makinelerde tüm montaj delikleri ve freze işlemleri milimetrenin onda biri hassasiyette panelin delik işlemleri tamamlanabilmektedir. Aynı ayarla işlenen malzemeler birbirinin kopyasıdır.

CNC işlem merkezindeki işleri tamamlanan malzemeler son kontrolleri yapılmak ve aksesuar montajı için iç montaj bölümüne getirilir. Son kalite kontrolü yapılan ürünler paketlenmek üzere sevk bölümüne gönderilir.

Paketleme bölümünde modüler mobilya malzemeleri koliler içine yerleştirilerek, piyasaya verilmek üzere hazır hale getirilir.

Üretim Akım (Şeması aşağıda verilmiştir.)

6.3. Tesis Kurulu Kapasitesi ve Üretim Programı

Tesis, yılda tek vardiya, 240 gün çalışarak; 6.000 adet masif yemek masası, 6.000 adet masif konsol üretecektir. Tesis, yatırıma başladıktan 12 ay sonra işletmeye açılacaktır. Masifin az rastlanan bir seri üretim modeli olması nedeniyle üretimde modüler masif yaklaşımı seçilmiştir. Bilindiği üzere masif üretimi genelde atölyelerde yapılmaktadır. Bu nedenle yıllık çalışma süresi sektör ortalaması olan 240 gün alınmıştır.

6.4. Makine-Teçhizat Seçimi ve Spesifikasyonları

Tesiste kullanılacak olan temel makineler **"Makine ve Teçhizat Giderleri"** kaleminde belirtilmiştir. Üretim hattındaki makine parkı, seçilen kapasiteye göre, asgari düzeyde tutulmuştur.

Makine Adı	Adet
Panel Ebatlama Makinesi (İthal)	1
Dopel (İthal)	1
CNC İşlem Merkezi (Freze)+ Delik Üniteli (İthal)	1
Kalibre Zımpara (İthal)	1
Boya Hattı	1
Frezeleme Makinesi (Yerli)	1
Çizicili Daire Testere (Yerli)	1
Shrink Makinesi	1
Vidalı Kompresör	1
Forklift	1
Jeneratör	1
Laminasyon Presi	1
Talaş Toplama ve Talaş Yakma Sistemi (Toz Filtreleme ve Toplama Üniteleri,Talaş Biriktirme Silosu,Talaş Yakma Kazanı, Aperey Sistemi)	Muh.(*)
Yardımcı Üniteler (Trafo, Elektrik Sistemi, Taşıyıcı Rulolar, Konveyör, Muhtelif Yerli Makineler vb.)	Muh.(*)

(*)Çok sayıda üniteden oluşmakta olup, bu nedenle adet olarak muhtelif yazılmıştır.

Tablo 6: Makine Teçhizat Listesi

6.5. İnşaat İşleri

Fabrika binası olarak 12.800 m^2 kapalı alan öngörülmüştür. Fabrika binasının 12.800 m2büyük bir alan olarak alınmasının nedeni, makinelerin herbirinin birer üniteden oluşması ve ayrıca panellerin ve ürünlerin boyutlarının yüksekliğinden kaynaklanmaktadır.

6.6. Yatırım Yönetimi ve İnsan Kaynakları

Tesis, fabrika müdürü tarafından yönetilecektir. Fabrika müdürüne, satın alma müdürü, üretim müdürü ve satış müdürü yardımcı olacaktır. Mühendis, ön muhasebe, personel, satın alma, satış elemanı, sekreter, ustabaşı ve işçiler olmak üzere toplam 50 kişi çalışacaktır.

6.7. Toplam Yatırım Tutarı ve Uygulama Planı

Toplam yatırım tutarı hesaplamalarında 23.11.2015 tarihli Merkez Bankası Döviz Satış Kuru 1 Euro = 3.0271 TL, 1 USD = 2.8484 TL dikkate alınmıştır.

6.7.1.Arsa Yatırımı

Teşvik kapsamında tahsis varsayımı nedeniyle arsa için harcama öngörülmemiştir.

6.7.2. Etüd ve Proje Giderleri

Etüd ve proje giderleri içinde; yatırım kararının alınmasından itibaren yapılan bütün etüd, **ekonomik-teknik araştırmalar ve mimari, mekanik, elektrik vb.** proje çalışması için yapılacak harcamalar yer almaktadır. Etüd ve proje giderleri **65.000 TL** olarak öngörülmüş olup, piyasada geçerli olan yaklaşık değerlerdir.

6.7.3.İnşaat Harcamaları

Ana fabrika binası olarak; 80 m * 160 m = 12.800 m^2 kapalı alanı olan bir inşaat gereklidir. Fabrika binası içinde iki katlı idari ve sosyal servisler bölümü de bulunacaktır.

2015 yılı birim fiyatları ile inşaat maliyeti **5.500.000 TL** olarak hesaplanmıştır. Bu tutar arazi düzenlemesi (topoğrafik durumun gerektirdiği kazı ve dolgu işleri, istinat duvarı yapımı, drenaj sistemi, otopark yapımı, şantiye tesisi ve servis yolları gibi) harcamalarını da içermektedir.

6.7.4.Makine ve Teçhizat Giderleri:

Üretim için gerekli olan makine ve teçhizatlar aşağıda verilmiştir.

Makine Adı	Adet	Tutar	Toplam
Panel Ebatlama Makinesi (İthal)	1	110.000 Euro	110.000 Euro
Dopel (İthal)	1	130.000 Euro	130.000 Euro
CNC İşlem Merkezi (Freze)+ Delik Üniteli (İthal)	1	60.000 Euro	60.000 Euro
Kalibre Zımpara (İthal)	1	50.000 Euro	50.000 Euro
Boya Hattı	1	350.000 Euro	350.000 Euro
Frezeleme Makinesi (Yerli)	1	5.000 TL	5.000 TL
Çizicili Daire Testere (Yerli)	1	9.000 TL	9.000 TL
Shrink Makinesi	1	70.000 TL	70.000 TL
Vidalı Kompresör	1	120.000 TL	120.000 TL
Forklift	1	20.000 TL	20.000 TL
Jeneratör	1	100.000 TL	100.000 TL
Laminasyon Presi	1	15.000 Euro	15.000 Euro
Talaş Toplama ve Talaş Yakma Sistemi (Toz Filtreleme ve Toplama Üniteleri,Talaş Biriktirme Silosu,Talaş Yakma Kazanı, Aperey Sistemi)	Muh.	700.000 TL	700.000 TL
Yardımcı Üniteler (Trafo, Elektrik Sistemi, Taşıyıcı Rulolar, Konveyör, Muhtelif Yerli Makineler vb.)	Muh.	100.000 TL	100.000 TL

Tablo 7: Makine ve Teçhizat Harcamaları

Makine fiyatları fabrika teslim fiyatlarıdır. Makine teçhizat tutarı **3.439.732 TL** olarak öngörülmüştür.

6.7.5.Taşıma ve Sigorta Giderleri

Makine ve teçhizat giderinin taşıma ve sigorta giderlerini de kapsadığı öngörüldüğü için taşıma ve sigorta gideri öngörülmemiştir.

6.7.6.İthalat ve Gümrükleme Giderleri

İthalat ve gümrükleme gideri öngörülmemiştir.

6.7.7.Montaj Giderleri

Montaj gideri öngörülmemiştir.

6.7.8.Taşıt ve Demirbaş Giderleri

Taşıt ve demirbaş gideri (ürün sevkiyat araçları ve ofis demirbaşları) olarak **250.000 TL** öngörülmüştür.

6.7.9.İşletmeye Alma Giderleri

Personelin eğitimi ve makinelere adaptasyonu ile tesisin tam işletmeye geçebilmesi için gerekli deneme üretim süresi 2 ay olarak öngörülmüştür.

Deneme üretim giderleri, bu dönemdeki üretimin bir kısmının satılabileceği düşünülerek görüşme yapılan tesis yöneticilerinin önerileri de dikkate alınarak yaklaşık **50.000 TL** alınmıştır.

6.7.10. Genel Giderler

Genel giderler proje maliyetini meydana getiren unsurların herhangi biri ile ilgili olmayıp, bütün esas unsurların gerçekleşmesi ile ilgili faaliyetlerden doğmaktadır.

Genel giderler içinde; yatırım döneminde ödenecek işçilik ve personel giderleri, vergi, resim, harç, haberleşme, büro, ilan, aydınlatma giderleri, ambar sigortası, mühendislik hizmetleri, eğitim giderleri vb. giderler yer almaktadır.Genel giderler harcaması olarak,mevcut piyasa uygulamaları çerçevesinde **100.000 TL** öngörülmüştür.

6.7.11. Beklenebilecek Farklar

Beklenebilecek farklar harcaması olarak **100.000 TL** öngörülmüştür.

YATIRIM UNSURLARI		TUTAR (USD)
A.	Arsa Yatırımı	0
B.	Sabit Tesis Yatırımı	9.504.732
1.	Etüt ve Proje Giderleri	65.000
2.	İnşaat Harcamaları	5.500.000
3.	Makine ve Teçhizat Giderleri	3.439.732
4.	Taşıma ve Sigorta Giderleri	0
5.	İthalat ve Gümrükleme Giderleri	0
6.	Montaj Giderleri	0
7.	Taşıt Araçları ve Demirbaş Giderleri	250.000
8.	İşletmeye Alma Giderleri	50.000
9.	Genel Giderler	100.000
10.	Beklenebilecek Farklar	100.000
C.	İşletme Sermayesi Yatırımı	1.810.500
TOPLAM YATIRIM TUTARI		**11.315.232**

Tablo 8: Yatırım Tutarı Tablosu

6.7.12. İşletme Sermayesi İhtiyacı

Toplam yıllık işletme dönemi giderlerin %15'i oranında **1.810.500TL** işletme sermayesi ihtiyacı öngörülmüştür.

6.7.13. Yatırım Uygulama Planı

Faaliyet/Ay	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Arsa												
Etüd ve Proje Çlş.												
İnşaat İşleri												
Makine ve Teçhizat												
Taşıma ve Sigorta												
Montaj												
Taşıtlar ve Demirbaşlar												
İşletmeye Alma												

Tablo 9: Yatırım Uygulama Planı

6.8. Tam Kapasitede İşletme Gelir

Masif Yemek Masası : Satış fiyatı olarak 2.500 TL\ Adet öngörülmüştür.

Masif Konsol : Satış fiyatı olarak 2.000 TL\ Adet öngörülmüştür.

Tesisin tam kapasitede yıllık toplam geliri **27.000.000 TL** olacaktır.(*)

(*): Söz konusu tutar, tesisin tam kapasitede çalışması durumunda elde edilecek gelir olup, yıllar itibariyle elde edilecek gelir ekonomik kapasite kullanım oranı kadar olacaktır.

6.9. Tam Kapasitede İşletme Gideri

Tam kapasitede yıllık işletme dönemi giderleri **12.175.000 TL** olup, detayları aşağıda yer almaktadır.

Hammadde Giderleri:

Tesiste kullanılacak ana hammadde masif panel olup yıllık miktar ve gider aşağıda belirtilmiştir.

- Masif Panel (18 mm)
- Öngörülen ürünlerden yemek masası için ortalama (fire dahil) 3 m^2, konsol için ortalama (fire dahil) 8 m^2 masif panel kullanılacaktır. Bu ölçüler ürün modellerine göre değişebilecektir.
- (18 mm'lik (1,22 m x 3 m) masif panelin her biri 3,66 m^2 dir).

Tesiste yıllık 66.000 m^2 masif levha kullanılacağı öngörülmüştür.

Yıllık tutar = 66.000 m^2\Yıl x 140TL\ m^2 = **9.240.000 TL\Yıl**

Yardımcı Madde Giderleri:

Tesiste kullanılacak yard**ımcı maddeler konsol için sürgülü kapakta kullanılacak ray sistemi,** açılabilir kapaklı modeller için menteşe, kulp, tutkal, muhtelif vidalar, masa için ise tutkal, değişik ayak aparatları ve metal aparatlar olup her bir ünite için aşağıdaki harcamalar öngörülmüştür.

Konsol için yardımcı madde tutarı = 30 TL\Adet

Masa için yardımcı madde tutarı = 20 TL\Adet

olmak üzere yıllık yardımcı madde tutarı **300.000 TL** olarak öngörülmüştür.

İşletme Malzemesi Giderleri:

İşletme malzemeleri ürünün bileşimine girmeyen, fakat üretimin sürekliliğini sağlayan maddelerdir.

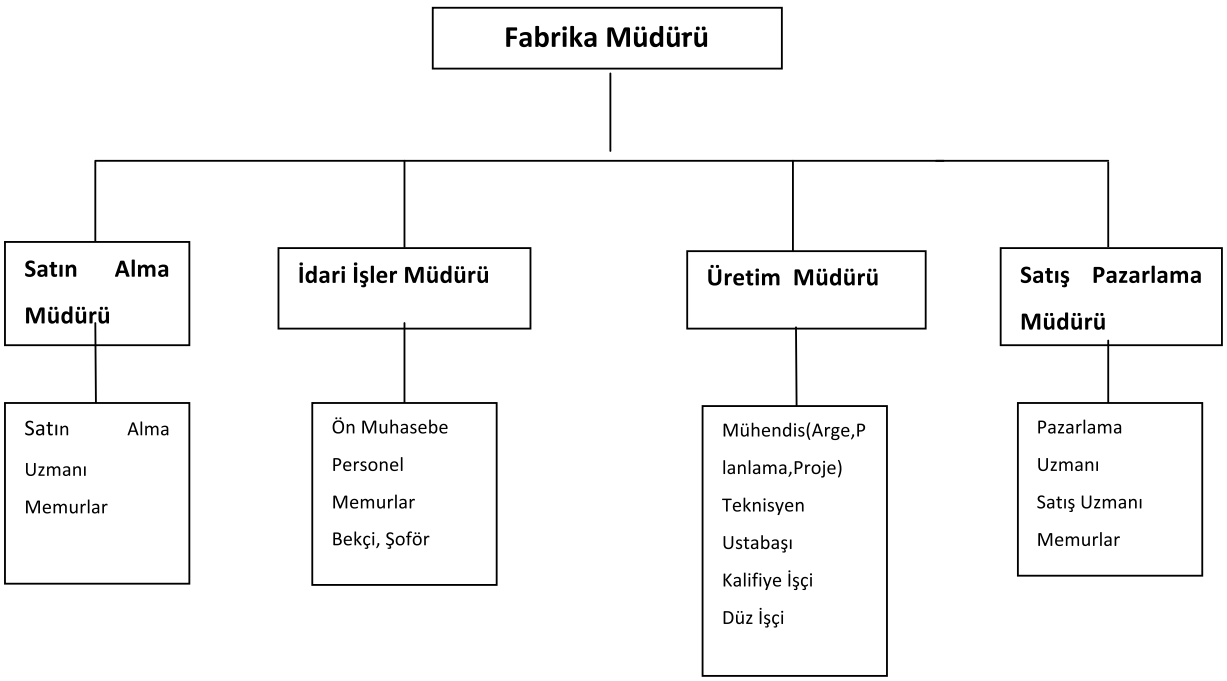
Tesiste işletme malzemesi olarak üretilen ürünlerin ambalajlanmasında kullanılmak üzere tesis kapasitesi ve üretilebilecek bir modeller dikkate alınarak ve piyasa araştırması sonucunda oluklu mukavva koli ve shrink için yıllık tutar olarak **400.000 TL** öngörülmüştür.

Elektrik Giderleri:

Tesiste kullanılacak makine ve teçhizat ile aydınlatmaya gerekli elektrik (Tesis kapasitesi dikkate alındığında aylık yaklaşık olarak 48.000 kVA öngörülmüş, 0.24 TL kVA sanayi elektrik fiyatı dikkate alınmıştır) için öngörülen yıllık tutar **135.000 TL** olacaktır.

İşçilik ve Personel Giderleri:

Tam kapasitede yıllık işçilik ve personel gideri olarak **1.500.000 TL** harcama öngörülmüştür.20 kişi beyaz yakalı, 30 kişi de mavi yakalı olmak üzere 50 kişi öngörüsü ile yapılan personel dağılımı aşağıda verilmiştir.

20 kişi beyaz yakalı , 30 kişi de mavi yakalı olmak üzere toplam 50 kişi öngörülerek maliyet oluşturulmuştur.

Bakım - Onarım Giderleri:

Yıllık bakım ve onarım gideri olarak **100.000 TL** harcama öngörülmüştür.

Genel Giderler:

Genel gider harcaması olarak **100.000 TL** harcama öngörülmüştür.

Beklenebilecek Farklar:

Beklenebilecek farklar harcaması olarak **100.000 TL** harcama öngörülmüştür.

Satış ve Pazarlama Giderleri:

Satış ve pazarlama gideri olarak **300.000 TL** harcama öngörülmüştür.

(*): Söz konusu tutar, tesisin tam kapasitede çalışması durumunda oluşacak giderler olup, yıllar itibariyle giderler ekonomik kapasite kullanım oranı kadar olacaktır. Ayrıca detay fizibilite çalışmasında sabit ve değişken gider ayırımı da yapılması gerekmektedir.

GİDER UNSURLARI	TUTAR (TL)
Hammadde	9.240.000
Yardımcı Madde	300.000
İşletme Malzemesi	400.000
Elektrik	135.000
İşçilik ve Personel	1.500.000
Bakım Onarım	100.000
Genel Giderler	100.000
Beklenebilecek Farklar	100.000
Satış ve Pazarlama	300.000
TOPLAM	**12.175.000**

Tablo 10: Tam Kapasitede İşletme Dönemi Giderleri Tablosu (TL)

7. FİNANSAL DEĞERLENDİRME

Yatırımın finansmanıyla ilgili tablo aşağıda verilmiştir.

Toplam Yatırım Tutarı	11.315.232
Sabit Yatırım	9.504.732
İşletme sermayesi	1.810.500
Finansman	**11.315.232**
Öz kaynak	5.657.616
Diğer kaynaklar (*)	5.657.616

***(*):**Banka kredisi, muhtelif hibe programları*

Tablo 11: Finansman Tablosu (TL)

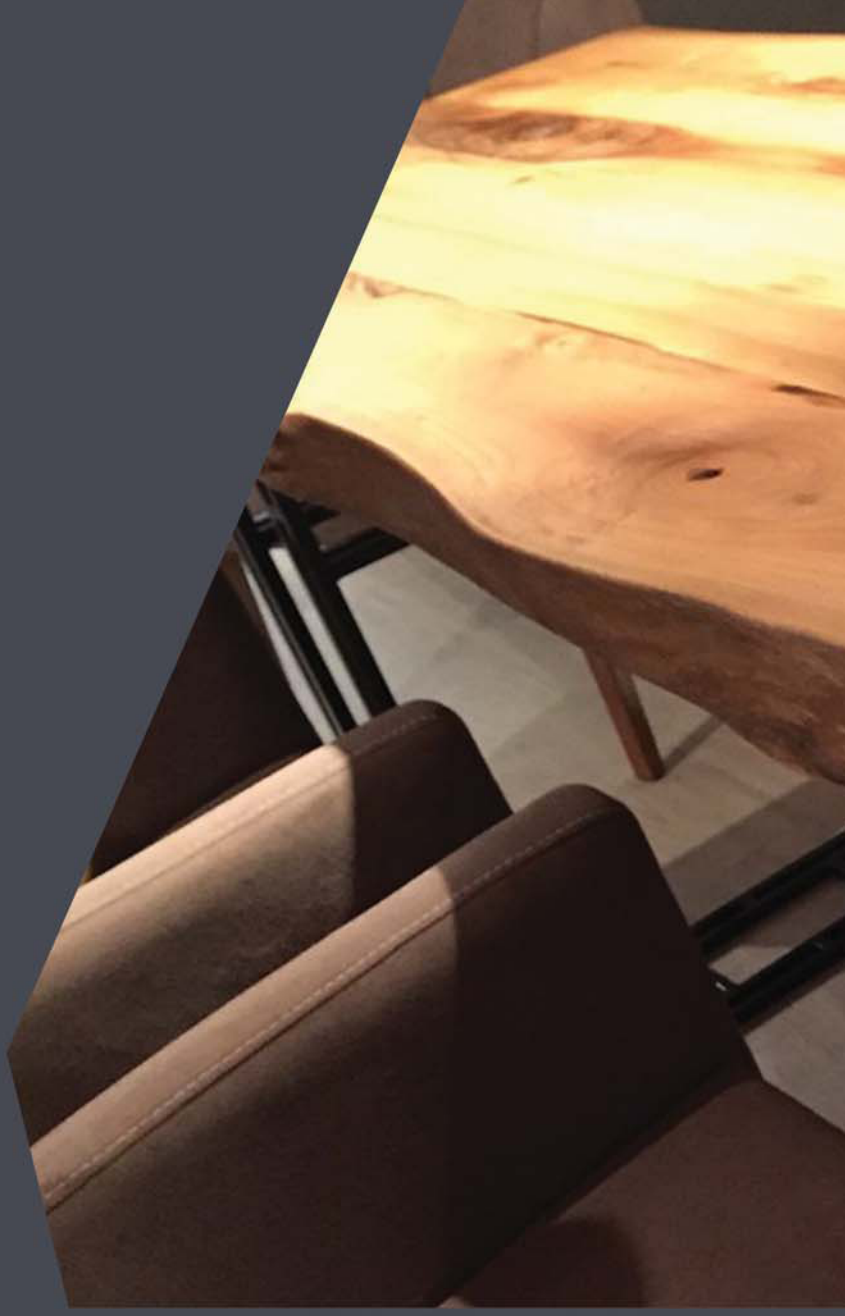
8.SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Mobilya piyasası birbirinden ürün standartları, müşteri grupları, üretim teknolojileri, satış ve pazarlama politikaları tamamen farklı olan, çok sayıda firmadan oluşan heterojen bir görünüme sahiptir. Her üretici firma sermaye gücüne bağlı olarak, bu faktörlerde farklılaştırmaya gidip, rekabet şartlarını da kendisi açısından avantajlı hale getirebilmektedir.

Yatırım kapsamı olarak masif yemek masası ve konsol mobilya üretimi baz alınmıştır. Piyasanın durumuna ve talep edilen ürünlere göre seçilen makine-teçhizatın özelliği gereği diğer modüler ürünlerin de aynı üretim hattından imal edilmesi mümkün olabilecektir.

Kastamonu'da yapılması uygun görülen yatırım konusu masif mobilya üretim tesislerinde; 6.000 adet masif yemek masası, 6.000 adet masif konsol olmak üzere toplam 12.000 adet üretim ve satış olacağı öngörülmüştür.

Projenin sabit yatırım tutarı, sağlanacak hizmete olan talep ve brüt nakit farkı dikkate alındığında ihtiyaç duyulan kaynakların (öz kaynak, kredi, hibe vb.) temininde herhangi bir darboğaz yaşanması beklenmemektedir.

T.C. KUZEY ANADOLU KALKINMA AJANSI
NORTH ANATOLIAN DEVELOPMENT AGENCY

Bölgenin Pusulası, Özgün Fikirlerin Referans Noktası

Cebrail Mah. Saray Sk. No:1 37200 / KASTAMONU
Tel.: +90 366 212 58 52 • Faks: +90 366 212 58 55
E-posta: bilgi@kuzka.gov.tr

TC_KUZKA | www.kuzka.gov.tr